

Naturplaner

- Driftslederens værktøj til en effektiv natur- og vildtpleje

Udarbejdelse af naturplanerne i Tranekær Naturplanslaug, handler bl.a. om en mere vildtvenlig udnyttelse af brakarealerne, Foto: Kristian Kølln, AgroNatur

Af afdelingsleder Søren Schmidt Thomsen, Patriotisk Selskab, sst@fstats.dk og Natur- og Vildtplejerådgiver Kristian Kølln, AgroNatur, kk@agronatur.dk

Igennem tiderne har godserne og de større landbrugs udvikling i høj grad præget det omkringliggende landskab. Lige fra de første skovrydninger til det nye årtusindes overvejelser omkring det multifunktionelle landbrug. Et landbrug, der udover den traditionelle produktion af kød, mælk, korn mm, også medvirker i „produktionen“ af rekreative værdier i form af jagt og andre naturoplevelser. Derfor er der igennem de senere år kommet større og større fokus på landbrugets rolle som naturforvalter. De større landbrugs rolle som naturforvaltere er særlig vigtig, da de ofte omfatter et helt lokalområde med mange forskellige og værdifulde naturtyper. Hvordan disse naturtyper kan forvaltes i kombination med et effektivt landbrug har der været mange diskussioner om. I forlængelse heraf har Dansk Landbrugsrådgivning m.fl. udviklet naturplaner som et værktøj til frivilligt og aktivt at inddrage naturforvaltning i landbruget, så der skabes samspil imellem den effektive landbrugsdrift og naturpleje.

Ved at udarbejde en naturplan bliver der skabt sammenhæng i ejendommens naturpleje, og der opnås en større effekt af de forskellige tiltag, end hvis naturplejen bliver udført som haglskud uden sammenhæng og kontinuitet. Oftest opnår man også et bedre resultat ved at bevare og udbygge den eksisterende natur end ved at kaste sig ud i ressourceintensive projekter med etablering af ny natur.

Naturplanen udarbejdes med udgangspunkt i ejerens ideer og ønsker, som en tilstandsrapport for ejendommens natur, der senere kan bruges som dokumentation i forbindelse med jagtudlejning, ejendomssalg, diverse ansøgninger mm. Dermed kan naturplanen blive et effektivt redskab i den fremtidige driftsledelse på mange ejendomme

Tranekær Naturplanslaug

I forbindelse med et pilotprojekt om naturplaner på Langeland er Tranekær Gods og 6 naboejendomme blevet samlet i Tranekær Naturplanslaug, med henblik på at demonstrere hvordan samarbejdet i et naturplanslaug kan fremme implementeringen af natur-

planernes anbefalinger.

I løbet af 2004 er der udarbejdet individuelle naturplaner for ejendommene i naturplanslauget. Planerne er tilpasset overordnede retningslinier gældende for det samlede projektområde på 1.900 ha. mark, eng og mosearealer.

Efterfølgende afholdes der i løbet af 2005 såkaldte ”aktualitetstræf” i naturplanslauget, hvor medlemmerne mødes med naturplanskonsulenterne, for at følge op på naturplanerne. Det er hensigten, at aktualitetstræffene skal øge interessen for at inddrage naturplanerne i den daglige drift ved at skabe en synergieffekt imellem laugets medlemmer, som forhåbentlig kan brede sig til andre ejendomme i lokalområdet.

De enkelte ejendomme har hver især gennemført mange naturplejetiltag igennem årene, men der har hidtil manglet en koordinering, som kunne øge effekten af de enkelte tiltag ved at de udføres over et større sammenhængende område.

Samarbejdet i naturplanslauget forventes også at kunne minimere omkostningerne til naturpleje, ved at en mængde mindre delopgaver som plantning af læhegn og remiser, oprensning eller udgravning af vandhuller mm. kan samles i større entrepriser til mere fordelagtige priser. Arbejdsbyrden ved udførelsen af de forskellige plejetiltag kan også fordeles imellem medlemmerne, så ledig maskinkraft eller ”manpower” udnyttes optimalt.

Projektet koordineres af Patriotisk Selskab, mens det faglige arbejde med udarbejdelse af de individuelle naturplaner udføres af AgroNatur, v. Kristian Kølln og Patriotisk Selskab v. Søren Schmidt Thomsen. Projektet gennemføres med støtte fra Direktoratet for FødevarerErhverv. I begyndelsen af 2005 er det hensigten at bringe uddrag af naturplanerne på Patriotisk Selskabs hjemmeside www.patriotisk.dk

